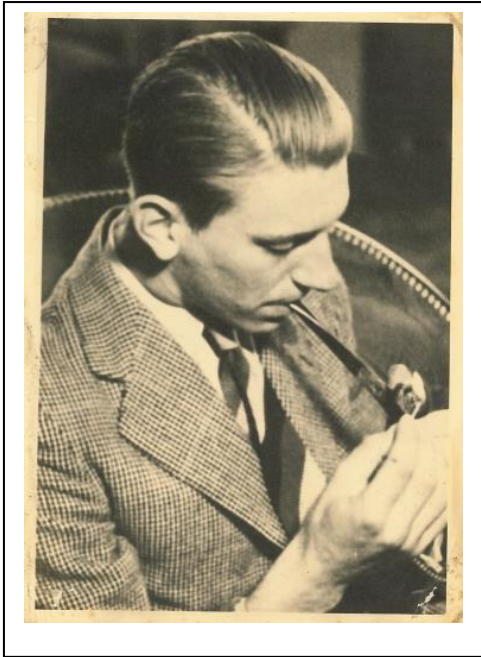

Armand Maassen, verzetsstrijder en Engelandvaarder

Armand Guillaume Henri (Armand) Maassen is geboren op 3 januari 1920 te Maastricht en vermoord in Kamp Amersfoort op 9 februari 1943. Hij woonde in Maastricht aan de Van Hasseltkade 2, hem werd toegekend de op een na hoogste dapperheidsonderscheiding "Het Bronzen Kruis". Armand zijn ouderlijk huis stond hier aan de Van Hasseltkade 2. Zijn vader Arnold Nicolas Hubert Maassen

was afkomstig uit Wessem, scheepsbevrachter en had hier kantoor. In augustus 1919 was het gezin vanuit de Alexander Battalaan hier komen wonen.

Armand Maassen bracht zijn jeugd door hier in het Oostelijk Boschstraatkwartier onder de rook van De Sphinx, de KNP en de binnenhaven Het Bassin. Hij werd in september 1940, na zijn HBS te hebben afgerond student werktuigbouwkunde bij de Technische Universiteit te Delft en zat daar in het studentenverzet. Armand stak in de nacht van 24 op 25 september 1941 als "Engelandvaarder" samen met zijn medestudent Jan Jacob van Riethoven per kano vanuit het strand van Katwijk de Noordzee over naar Engeland. De kano met zeil hadden ze gekocht voor 190 gulden. Op 27 september 1941 kwamen ze aan in Engeland en werden door Lou de Jong voor radio Oranje geïnterviewd.

Armand werd na aankomst matroos 1^e klas bij de Koninklijke Marine en geselecteerd voor de Sectie Special Operations Executive (SOE/Duitsch) "Contact Holland". Hij werd een bemanningslid op een Britse Motor Gun Boat (MGB). In de donkere nacht voer een MGB naar de Nederlandse kust, waarna een Nederlandse geheim agent aan wal werd gebracht. Armand had verschillende tours achter zijn naam staan waarbij hij geheim agenten op de Nederlandse kust dropte. Bedenker van "Contact Holland" was de verzetsman Bob van der Stolk, die in 1944 door de Belastinggroep Maastricht naar Zwitserland is gebracht.

In de nacht van 11 op 12 maart 1942 vertrok een MGB vanuit Engeland naar de Nederlandse kust om daar twee geheim agenten Jan Emmer en zijn marconist Felix Ortt op het strand van Katwijk af te zetten. Het was niet de eerste keer dat deze procedure aan dit strand plaatsvond. De MGB voer tot kort onder de kust en een rubberen roeiboot werd te water gelaten. Het was Maassen in zijn marine uniform die de beide geheim agenten naar de kust roeide waar ze ongezien aan land konden komen. Maassen probeerde terug te roeien naar de MGB maar de sterke stroming en branding verhinderden dat. Armand ging aan land maar beide geheim agenten waren al verdwenen.

Hij probeerde in Katwijk aan Zee hulp te krijgen. Een lid van de NSB zag Armand door het dorp lopen en waarschuwde de Duitsers. Op hun beurt gaven de Duitsers een marechaussee de opdracht om Armand te arresteren en zo gebeurde. Bij zijn arrestatie vroeg Armand aan de marechaussee of hij zijn ouders in Maastricht wilde inlichten en gaf hem zijn horloge als bewijs. De marechaussee gaf Armand over aan de Duitsers. Doordat hij zijn marine uniform aanhad brachten de Duitsers hem naar een krijgsgevangenkamp in Wilhelmshafen. Bij daglicht werd zijn de rubberboot op het

strand aangetroffen. De marechaussee lichtte daarop de ouders van Armand in en gaf hun het horloge.¹

De SD zag hem nu niet als krijgsgevangene maar als geheim agent. Ze brachten Armand over naar het "Oranjehotel" in Scheveningen en plaatste hem daarna in Kamp Amersfoort.² Armand trof in het kamp zijn studiegenoot Piet de Lint, waaraan hij zijn belevenissen vertelde. In Kamp Amersfoort werd hij vermoord op 10 februari 1943, waarbij de Duitsers opgaven dat hij overleden was aan longontsteking. Armand werd 23 jaar.

Door Loe de Jong werd Maassen in *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog* aanvankelijk omschreven als agent die per MTB op de Nederlandse kust was afgezet, en na arrestatie was doorgeslagen. De ware toedracht werd pas duidelijk door onderzoek van Maassens oud-studiegenoot De Lint, waarop in deel 14 diens bevindingen zijn opgenomen.³

Na de Duitse bezetting is het ir. Piet de Lint die het uiteindelijk lukte om in 1990 Armand Maassen te rehabiliteren. De historicus Dr. Lou de Jong had in zijn standaardwerk *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog*, deel 5 geschreven dat, Armand Maassen een aanlooppunt in Katwijk moest verzorgen, maar na een vuurgevecht en zijn daarop volgende arrestatie direct het hele verhaal van "Contact Holland" te hebben verraden aan de Duitsers.⁴ Een verhaal dat gelukkig door De Lint volledig werd ontkracht. Armand Maassen was een verzetsstrijder en Engelandvaarder!

In Maastricht is de Armand Maassenstraat in de woonwijk Scharn-Noord naar hem vernoemd. De dichter Loe Maas maakte een lang gedicht "*The song of honourable death*" Het gedicht, bestaat uit negentien strofen van vijf regels, en voorzien van de tekst: '*Opgedragen aan Armand Maassen die, ofschoon krijgsgevangen gemaakt als soldaat van de Kon. Ned. Marine, in een concentratiekamp stierf en in hem aan alle Maastrichtenaren, die vielen in den strijd voor vrijheid en recht.*'

Deze laatste regels slaan zeker op het leven van Armand Maassen.

*Herdenk hem met trots! Als in vroegere tijden
de edele ridders, om liefde's gewin
bij het puik van de vrouwen, fier togen ten strijde,
niet achtend verminking of sterven - hen wijdden
de schoonen haar rijkdom en edele min⁵*

---

¹ <https://www.delpher.nl/nl/kranten/view?col=ddd&identificer=ABCDDD:010823870:mpeg21:a0651>

² NIOD: Collectie 250B Oranjehotel

³ https://nl.wikipedia.org/wiki/Armand_Maassen#cite_note-2

⁴ Dr. Lou de Jong, *Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog*, Staatsuitgeverij, deel 5 II pagina 886

⁵ Loe Maas (2e druk Maastricht 1945)